

פרשת שופטים

א' אלול תשפ"ג
שנה י"ד גליון תרע"ג

עטרת שלוש

קול קאמרנא 0747962080

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרנא בארה"ק • בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א • עיה"ק ירושלים ת"ו

שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר הוּי"ה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְשֹׁבְטֶיךָ
וְשֹׁפְטֵי אֶת הָעָם מִשְׁפָּט צָדֵק. לֹא תִטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תִכֹּר פָּנִים וְלֹא תִקַּח
שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יַעֲוֹר עֵינֵי חֲכָמִים וְיִסְלַף דְּבָרֵי צְדִיקִים. צָדֵק צָדֵק תִּרְדֹּף לְמַעַן
תִּתְחַהֵּ וְיִרְשָׁתָּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּי"ה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ (טו יח-כ)

שופטים ושוטרים הם אהבה ויראה

איתא ממרן הבעש"ט הקדוש זיע"א (בעש"ט עה"ת כאן אות א), שפירש שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים הם אהבה ויראה, תִּתֶּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ בכל המחושבה שלך, מלשון 'נודע בשערים בעלה' (משלי לא כג) עיי"ש.

תחילת כל עבודה צריך לכונן ליחוד קוב"ה ושכינתיה

לפי"ז יש לפרש שֹׁפְטִים הוא בחינת ז"א אהבה, וְשֹׁטְרִים הוא בחינת מלכות יראה, כי שוטר הוא שומר שיקיימו דברי השופטים כמבואר בזהר הרקיע שופטים עיי"ש. בְּכָל שְׁעָרֶיךָ היינו שעיקר העבודה הוא בראשיתו, שמיד כשמתחיל האדם לעשות איזה מצוה או שאר דברים, יכוון לעשותו לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה לשם שמים, ועי"ז ממיילא כבר נעשה הכל לשם שמים, כי עיקר המלחמה עם היצה"ר שהוא עמלק הוא בראשייתו, כמ"ש 'ראשית גוים עמלק' (במדבר כד כ). וכל זה ע"י שיעשה הכל באהבה ויראה, וכדאיתא בתיקוני זהר (תיקון ידף כה) אורייתא או מצוה בלא דחילו ורחימו דמאריה לא פרחת לעילא. אֲשֶׁר הוּי"ה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ בחינת אבא ואימא שנותנים מוחין וכח ליחוד קוב"ה ושכינתיה כנודע מכוונת ק"ש.

ראשי הדור צריכים ללמוד בני דורם לכונן ליחוד קובה"ו

וזהו שמסיים הכתוב וְשֹׁפְטֵי אֶת הָעָם היינו שצריכים ראשי הדור ללמד את בני דורם לכונן בכל מעשיהם מִשְׁפָּט צָדֵק יחוד קוב"ה ושכינתיה, כי מִשְׁפָּט מרמז לקוב"ה, וְצָדֵק מרמז לשכינה, כמו שאיתא בפתח אליהו (תיקוני זהר יז) משפט עמודא דאמצעיתא, צדק מלכותא קדישא. וכדאיתא מאא"ז רביה"ק מהרא"צ מקאמרנא זיע"א בספה"ק בן ביתי (על תהלים פרק קמא ח. וכו' כבן ביתי עה"ת נח ד"ה ואתה קח, ובבהר ד"ה ובכל ארץ) וז"ל: שמעתי מאאמו"ר זלה"ה בשם מרן הקדוש בעש"ט זלה"ה שיחוד הוּי"ה אדנ"י לא יוכל לפטור עצמו שום בר ישראל מלייחוד, והוא אפילו פחות שבפחותי ערך שהוא רק מכוונה בשם ישראל ויש לו נקודת דת יהודית חיוב עליו ליחוד ב' שמות אלו בשילוב יאהדונה"י, והוא אפילו שהולך בשוק יעלה על מחשבתו בכל עת ובכל שעה יחוד הקדוש הזה הנ"ל שהוא דייקא סוד שויתי ה' לנגדי תמיד (תהלים טו ח) עיי"ש, ומקורו מספה"ק צפנת פענח בשלח (פן ב).

ע"י חטא פוגם בז"א ולא נמשך אור החכמה לזווג עם המלכות

ומזהיר הכתוב ג' דברים לא תִטֶּה מִשְׁפָּט לא תִכֹּר פָּנִים וְלֹא תִקַּח שֹׁחַד לרמז לג' דרגות בקומת

ז"א חב"ד חג"ת נה"י, היינו שמוזהיר הכתוב שח"ו לא יחטא, כי ע"י שאדם חוטא לפעמים מסלק מז"א בחינת חב"ד, ולפעמים פוגם בחגתנה"י, כמבואר בארוכה ממרן האריז"ל בעץ חיים (שער המלכים פ"ב) עיי"ש. ועי"ז יַעֲוֹר עֵינֵי חֲכָמִים היינו דוה מבואר בעץ חיים (שער פ"ג) שכל הזווגים והיחודים נמשכים מן המוחין שהוא מחכמה ולמטה שהוא בחינת ראייה, וזהו אומרו יַעֲוֹר עֵינֵי חֲכָמִים היינו שלא תגרום ע"י חטא שלא ימשך לז"א מוחין דחכמה, ועי"ז וְיִסְלַף דְּבָרֵי צְדִיקִים לא יהיה המלכות ביחוד עם ז"א.

תכלית עבודה לתקן המלכות ועי"ז זוכה לאר"י

ועי"ז מסיים התורה, שעיקר כל תכלית העבודה הוא צָדֵק צָדֵק תִּרְדֹּף לרדוף אחר השכינה לתקנה ולעלותה וליחדא עם ז"א. וכל זה לְמַעַן תִּתְחַהֵּ וְיִרְשָׁתָּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּי"ה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ תזכו לרשת וליישב בארץ ישראל ששם עיקר השראת השכינה ועבודת היחודים כנודע (שעה"כ דרושי הפסח ד"ו).

רעוא דרעוין פרשת שופטים תשפ"ג ב

עטרת פז

אמרות טהורות מרבתינו זי"ע

תכין לך הדרך ושלשת את גבול ארצה אשר ינהיגך הוי"ה
אלהיך והיה לניס שמה כל רצח (ש"א)

אפשר לומר בדרך רמז נפלא, שאימת ממון הארז"ל (שער רה"ק דף מד.), שדר"ך נקרא תשובה, ומרמז שם על זה בפסוק 'הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה' (בישעי מג טו), וזה הולך על חודש אלול עיי"ש. היינו שמקודם שבא ראש השנה והימים טובים ושנה חדשה, צריך אדם לעשות תשובה על כל השנה שעברה, ולבקש להבא על כל השנה הבאה עלינו לטובה ולברכה אכיה"ר.

וזה איתא במסכת קידושין (ל.), אמר רב ספרא משום רבי יהודה בן חנניא, מאי דכתיב 'ושנתם לבניך' (דברים יז.), אל תקרי וישנתם אלא ושלשתם, לעולם ישלש אדם שנותיו, שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד, מי יודע כמה חיי, לא צריכה ליומי. ורש"י הקדוש מפרש לימי השבוע. אבל התוספות מפרש ליומו, בכל יום ויום עצמו ישלש וכו'.

וזה שמרמז הפסוק הנ"ל, **תכין לך הדרך** שצריך אדם להכין את עצמו בתשובה הנקראת דרך, חודש ימים קודם הימים הנוראים הקדושים, וזה ע"י **ושלשת את גבול ארצה** שיקבל על עצמו ללמוד את התורה"ק בכל יום ויום, שליש

במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד, **אשר ינהיגך הוי"ה** **אלהיך** שנתן לך הבורא עולם את התורה"ק בתורת מותנה (עירובין נד.), והיה הוא לשון שמחה ואהבה (כ"ד מב ד), **לניס שמה כל רצח** עיי"ז ילך ממך היצר הרע שהוא הרוצח הגדול (כבא בתרא ז.), שלא יהיה לך שום שליטה עליך ועל כל ב"ב היקרים ה"ו, ועיי"ז תהיה בשמחה כל השנה. ירחם ויעזור לנו הבורא עולם במהרה לישועה ולרחמים, להעביר מבני ישראל כל רשעי הארץ במהרה בימנו אכיה"ר.

'מעשה שלום' ח"ב דף קצג מרבתינו שלום מקאמרא

שְׁפָטִים וְשָׁשִׁים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ וְגו' (ש"ח)

תתן לך בכל שעריך בכל שיעורין דלכא (וזה"ק ח"א קג.), שאתה משער בלבך גדולתו של יוצר בראשית לייחדו **תתן לך, שפטים** בניקוד קמין, לקמין הדעת, שלא ישוטט להשיג יותר מהשגת שיעורין דלכא שלך, מה ידעת עני ואביון, 'בהמות' ממש 'היית עמך' (תהלים עגכב), 'לא גבה לבי ולא רמו עיני' (שם קלא א), כל עוד שהולך ומשוטט בגדולתו של יוצר בראשית, יהיה נכנע וישפל כבהמה ממש, ולא ילך בגדולות ונפלאות ממנו והמשכיל יבין.

ושטרים תתן לך בניקוד שבא, ויראה, שלא תפול למטה מהשגתך ואהבתך ויראתך, הן על ידי תאות עוה"ז, והן על ידי מחשבות און, בהירוהי דברים על הנהגות הבורא, וגודל השגחתו על כל תנועה, ואולפו של עולם באמת הוא ככל תנועה, ואין שום מציאות בלתי הש"י, אלו אלף אלפים שנים

תחיה לא תוכל להשיג גודל הנהגות הש"י עם כל בראיו, ולכן תהיה בעיניך כבהמה ממש בענין השגות הש"י, ותהיה נפשך דבוקה בו בכל עת באהבת אמת.

ולפעמים על ידי אותיות, ובתשובה בכל עת על דבר קטן וגדול, אזי לא תפול חלילה ממדריגתך, על ידי שאתה מעמיק בסודת התורה, בעומק סתרי עוז, בכתבי מון הברורים, עין חיים, ו'פרי עין חיים', 'אוצרות חיים', ו'מבוא שערים', 'ליקוטי תורה', 'ארבע מאות שקל כסף', 'זוהר הרקיע', 'קול ברמה'. ובפירושו 'ספרא דצניעותא' לא תעיין בפירושו, שְׁכָנָה עצמו פעמים התלמיד, כי היה מאה ושלישים שנה אחר מרן, ומכנה עצמו תלמיד וכל דבריו אינם נכונים והמשכיל יבין. וספר 'שמונה שערים' הוא צחצחות, יזכנו השם לראותו על נכון, וכשלא תעיין בספרים אחרים, אלא בכתבי הרח"ו ממש מרן, תהיה בטוח שתרוץ ולא תכשל. וספר 'עמק המלך' הרחק מתוך פתח ביתך, כמבואר בדברי ר' חיים כהן (בהקדמת ספר 'מקור חיים'), וכל רואיו על פי דרך מרן הקדוש הריב"ש, ידע שדבריו הם וכו'. ואז 'תלך לבטח דרכך' (משלי גכב).

וזהו שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך שפיטות השכל, ושומר המכה אותך, שלא תפול לשאול תחתית, וזהו בכל שעריך.

'חיבל הברכה' דף קה. מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרא

למקרא ומשנה וגמרא וזוהר, ואין לך סיגוף גדול מזה כל זמן שגופך עב ומגושם, וזוהר תזכה לחיי עוה"ב ועולם הזה, אהוב כל ישראל כבבת עין, ושנא את עצמך כשְׁמִימית, והכנע ללבך לאל, ואז קדוש תיקרא בלא סגופים מרים ושטותים, **לנדה עליו גרון** ליכרות את כחת גופך מכל וכל, וכן כחת יצר הרע, **בי באמת ממנו תאכל** כי קליפות נגה טוב מתהפך מדינא לרחמי לצדיקים בעוה"ב, ושם הוא אכילות ליותן ושור הבר, עיין עין חיים שער קליפת נוגה (פ"ג) ותבין.

ולכן כיון שממנו תאכל אותו **לא תכרות כי האדם** בחינות צלם עין השדה, אל תהי בז לכל אדם (אבות פ"ד מ"ג), כי 'עין השדה יתן פרו' (ויקרא כו ד), עתידין אילני סרק שיטענו פירות (כתובות קיב), **כי האדם** שהוא עין השדה נברא **ללא מפניך** מאור פניך ומקדושתך, הוא בא **במצור** בהאי טנרא תקיפא, עולם הבינה שכולו טוב, כפירושו הזוהר (ח"ג דב).

ובזה תבין המצוה וחקיקתה באות נ"ן דנפילת בגלותא, וצריכה פדיון, ולא תשחית חלילה את בחינות אברים שלה, כי בכל דבר יכולין ליבנות קומת השכינה, כדרך הצדיקים להעלותה למעלה, אמן.

'אוצר החיים' דף קכד. מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרא

ולזה 'שלח ירך ואהז בונב'ו' כי יש ז"ן שמוות ב"ן מו"ן מלכים הצריכין תיקון, ונתפורין בכל הדברים שבעולם, וצריכין תיקון בקדושה ובטהרה ודפח"ח.

וזהו עצמו **לא תשחית את עצה** שלא ישחית בחינות צל"ם גי' ע"ץ וגוף, כי כשידחה כל הדברים שבעולם לגמרי יחליש גופו, וישחית בחינות **עצה** של ניצוצין ונשמות שיש בצלם הרע של יצר הרע, כי באמת יכולין על ידי תורה ומצוות להחזיר ליצר רע מלאך קדוש, וכשאתה מדחה אותו לגמרי, אזי נישחת בנין העולם, וזהו 'ויחזק בו ויהי למטה בכפ'ו' כי חזר ממלאך רע למלאך טוב, מנחש למטה, עין החיים.

ובאמת 'אדם עיר פרא יולד' (איוב יא יב), ולכן מתחלה הדרך הנכון 'וינס משה מפניו' לגמרי, ליקנות תורה ומצוות, וכשהופרש מעניני חומר מעט, אזי הדרך הנכון רפואת מתוקים, לעסוק עם כל דבר ההוה שבעולם ביחודים, כל אחד לפי בחינתו וזכות חומר.

ומעתה בני למה לך התעניית ושאר סגופין מרים שאתה עובר על בל תשחית דוגף, התענה בקערה מבלי לאכול אלא מעט לקיום גופך, התענה בפה מבלי לדבר סרה, אסור עצמך

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

פי תצור אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית את עצה לנדה עליו גרון כי ממנו תאכל אותו לא תכרת כי האדם עין השדה ללא מפניך במקצור (כ"ט)

שמעתי ממורי חמי הצדיק המפורסם מוה"ר אברהם מרדכי מפניטשף שאמר משם אחיו הגאון הקדוש מוה"ר יוסף מומיגראד, שאמר הקב"ה למשה 'מה זה בידך' (שמות ד ב) איזה דבר הוא בידך, הלא הכל בכחי וברשותי, והשיב 'מטה' בבחירה והנטיה הוא בידי, 'ויאמר השליכהו ארצה' השלך ממך חומריות וארציות, 'וישליכהו ארצה' כשהשליך הארציות והחומריות, 'ויהי לנחש' ראה בעין שכלו עניני עולם הזה כולו זוהמת הנחש, 'וינס משה מפניו' שפירש לגמרי מכל עניני עולם הזה בפרישות וסגופים. ואמר לו הקב"ה שאין זה דרך הישר לילך מקצה אל קצה, כי גם שם יש עבודה וניצוצין וחיות, ויכול לעבוד השם יתברך עם כל בחינות של היצר הרע, ובלבד שישמור שלא יגרום אחר הרע,

עטרת זקנים

יומא דהילולא ממאורי הדורות

הגאון הצדיק רבי יהודה אריה מהרם צבי דייטש זצ"ל

ויבל שנים להסתלקותו ו' אלול תשל"ג

תולדותיו

הגה"צ רבי יהודה אריה מהרם צבי דייטש זצ"ל נולד בחודש אדר שנת תרע"ט, לאביו הגה"צ המפורסם רבי מתתיהו דייטש ז"ל נשיא וראש ישיבת 'אנשי מעמד', בעמח"ס 'דברי מתתיהו' מיקרי קרתא דירושלם, ולאמו הצדקנית מרת מרים יהודית ברכה בת הרה"צ ר' משה וואלדמאן ז"ל מנחשבי חסידי האדמו"ר הרדצ"ש מלעלוב זצ"ל, ונקרא שמו בישראל יהודה אריה ע"ש אבי אביו רבי יהודה אריה דייטש ז"ל מסטראפקוב, הסתופף בצל ה'דברי חיים' ובניו, וע"ש זקינו מהרם צבי געריש גליקזאהן ז"ל (הותן זקנו רבי משה וואלדמאן ז"ל) נאמן ביתו ומשמשו של הרה"ק רבי אלעזר מנדל בידרמאן מלעלוב זצ"ל.

רבי יהודה נולד אחרי שנים רבות שאביו לא זכה לראות זרע של קיימא, כאשר נפטר עליו שבעת צאצאים בצעירותם (ששה מהם היתה מאשתו הראשונה שהיתה אחותו של אשתו השנייה), וכשהרה אמו עם רבי יהודה, הלכה לבית הרה"ק הרדצ"ש מלעלוב זצ"ל שיעתיר עליה שהולד הזה יהיה זרע של קיימא ויזכה לראות ממנה בנים ובני בנים, בירך הרדצ"ש אשר ברמזו על נחת דודו שירים אמר בלשון קודשו: זיידענע פארהיינלאך וועלן נאך היינען אונטער זיינע פענצטער = וילאות של משי תחינה תלויות בחלונות ביתו. ולשמירה ולסגולה שלח אליה הרדצ"ש כל ערב שבת קודש שני חפצים, חגורה שחגור בה ותחגור בה כל ימי הירונה, ופתילה שתדליק בה נרות שבת.

אחר שנולד רבי יהודה לא היה כבר הרדצ"ש בין החיים, לכן הלכה לבקש ברכה מהרה"ק רבי מרדכי מראחמיסט ריוקע זצ"ל, ועל פי הוראתו לא רכשו לרך הנולד בגדים חדשים עד מלאות לו ג' שנים.

בהגיעו לפרקו נשא את הרבנית הצדקנית המפורסמת מרת גיטל שרה בת הגאון הצדיק רבי דוד שפירא זצ"ל בעמח"ס בני ציון ג' חלקים [עייני עליו בגליון ה'] ובא"ב דור עשירי ל'מגלה עמוקות', ונינת הראב"ד הגאון רבי משה נחום וואלענשטיין זצ"ל. ביחד הקימו את ביתם על אדני התורה והחסידות לשם ולתפארת.

עמוד התורה

רבינו היה איש חי רב פעלים לתורה וחסד, מקים עולה של תורה ומייסד 'רשת שיעורי תורה' להרבצת תורה בקרב אלפי ישראל, כיתת רגליו להפצת היהדות ורבים השיב מעוון, אחרי השואה הרוחנית שפקדה את עם ישראל כאשר רבים מבחורי ישראל נפלו לשאול תחתית, כיתת רגליו בכל ערי ומושבות ישראל והקים מרכז גדול לשיעורי תורה ותפילה להשקות צמאי בחורי ישראל ולהחזירם לחיק אביהם שבשמים, והוא עצמו היה מוסר שיעורים בתורה ומוסר והיה פה מפיץ מרגליות, והרבה בתים נאמנים לה' ולתורתו נוקפים לזכותו עד היום הזה, ולא לחינם כיבדו מאוד האדמו"ר רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל אחרי שראה הגדולות והנצורות שעשה למען אחינו בני ישראל ובפרט לאחינו בני

הספרדים. ובקיימו את משאת נפשו והמשכת דרכיו הקימו ישיבת 'לב יהודה' לתורה ולחסידות.

תורת חסד

ביתו היה פתוח לרווחה ואהו בעמוד החסד כל ימיו, ופיזר נתן לאביונים וצדקתו עומדת לעד, כאשר כל כספו וזהבו שהיה עמו לא השאיר ללון בביתו אפילו לילה אחת וחילק הכל לנשברי לב, ובכל סעודה וסעודה שהיה נוטל ידיו לא היה נוטל לפני שישב גם כן אחד מעניי העיר ביחד עמו, והיה יכול להמתין מלקדש בלילי שבתות וימים טובים עד שיהיה לו עני שייסע עמו בביתו, כמוכבא גודל המצווה בזהר הקדוש, והיו העניים כבני ביתו וכשהיה ביתו צר מלהכיל כל העניים בביתו היה אומר לצאצאיו אתם כבר יהיה לכם היכן לאכול תתנו מקומכם להעניים בנים של הקב"ה.

הסתלקותו

במייטב שנותיו בשיא פריחתו נסתלק בפתע פתאום ביום ו' אלול תשל"ג, כשהוא אך ורק בן חמישים וארבע שנים, וקודם הסתלקותו ביום ה' אלול לפני השקיעה הפריש צדקה ואמר הריני נתן צדקה לעליו נשמת רבי דצ"ש מלעלוב זצ"ל שנסתלק באותו היום, ואחר השקיעה בליל ו' אלול נסתלק מן העולם, ויהי לפלא שהרי נולד בברכתו כני"ל. נטמן במרומי הר הזיתים מול מקום המקדש. השאיר אחריו בנים ובני בנים ההולכים בדרך התורה והיראה וישראל סבא, חתונו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו זי"ע

כי יפלא מן דבר למשפט וגו' וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר הוי"ה אלהיך בו. (ז"ח).

רבינו הרה"ק רבי יצחק אייזיק ספרינער אבי רבינו הגה"ק רבי אלכסנדר סענדר מקאמורנא זי"ע. היה בצעירותו סופר (בכיהאלטער) בבית אחד מבעה"ב של לעמבערג, ואז היה הגאון בעל הקצות החושן מלמד בבית בעה"ב הנ"ל, בעת ההוא נתוועד רבינו עם הקצוה"ח, והיו מרבים להשתעשע בתורה. מאז נמשכה הידידות ביניהם, ואחר שנים כשנתמנה הקצוה"ח לכהן ברבנות בעיר סטרי הסמוך לקאמורנא, המשיך רבינו לנסוע אליו, וכשהיה לו ענין קשה בגפ"ת, היה כורך את הגמרא או את הספר באמתחתו, וקם ועולה לעיר סטרי, להציע לפניו את ספקותיו ולפלפל עמו בהלכה. לא היה אמנם אלמן ישראל מרבנים גדולי תורה, גם במקומו, שאפשר היה לו לבקש תורה מפייהם, אבל היה רבינו רגיל לאמור, שבהליכתו לסטרי אל הגאון ההוא, הוא מקיים את מצות התורה: 'כי יפלא מן דבר וגו' וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך בו. ובאת אל הכהנים הלוים ואל השופט

אשר יהיה בימים ההם והגידו לו את דבר המשפט'. כי היה הגאון ההוא כהנא רבה דישראל, ורב רבנו בדורו, ו'שפתי כהן' כמוותו 'ישמרו דעת ותורה יבקשו מפייהו' (מלאכי ב:ז).

פעם אחת שאל הקצוה"ח את רבינו אם יש לו בנים בני תורה, השיב לו רבינו, שחנן אותו השי"ב בבנים תלמידי חכמים, וביחוד בכנו הבכור הגה"ק רבי צבי מוידייטשוב זי"ע, שהוא מצויין בשכל טוב שלו בפלפול וסברא, הגאון התאוה לראותו, אבל רבינו אמר לו שאינו יכול להבטיח לו שיתרצה להתבטל מלימודו ולבוא אליו, כי שוקד הוא על לימודו ויזם ולילה, ואינו פוסק אף רגע ממשנתו. ענה לו הגאון: אם כן תאמר לו בשמי, שהנני גוזר עליו בכח התורה שיבוא אלי.

וכאשר מסר רבינו את הדברים לא היה יכול להמרות את פי הגאון ונסע אליו, לפלפל עמו בגלגל בהלכה ומצא אותו מלא וגדוש בש"ס ופוסקים. אבל מכיוון שנודע לו במשך השיחה שהוא נוטה לדרך החסידות, ומכתת את רגליו אל צדיקי הדור, הוכיח אותו הקצוה"ח על דרכו בחסידות, והרה"ק רבי צבי מוידייטשוב פרש לפניו כשמלה, את כל היתרונות שבדרכי העבודה של הבעש"ט על כל ההולכים לפניו.

ושאל אותו הקצוה"ח שא"כ מפני מה לא התחילה החסידות להתפרסם מן האר"י אלא מן הבעש"ט. החזיר לו מהרצ"ה: באמת איני יודע מה כבוד תורתו שואל. הרי מקרא

מלא 'לכל זמן ועת לכל חפץ' (קהלת ג:ז), עדיין לא הגיעה אז השעה שתתגלה.

אבל, הואיל וכבר שאל כבוד תורתו, מוכרחני לענות לו בדרך משל: שפעם אחת אירע, שהלך אחד למרחקים, ונשתתה שם זמן רב. אחר כך חזר, וסיפר שראה שם במרחקים מין עוף משונה, ולא רצה שום אדם להאמין לו. לימים, הלך למרחקים אדם אחר ובא משם וקירב את הדבר אל השכל, ומצאו בני אדם שהאמינו לו, אבל היו הרבה שעדיין לא האמינו. לאחר זמן אירע, שבא אותו עוף עצמו לתוך אותה המדינה, אז הבינו הכל מה שאמר הראשון.

כך הוא בנידון שלנו: הגמרא אומרת ששבעה רקיעים יש (חגיגה יב), ובא רבי שמעון בן יוחאי ואמר שיש אלף ותת"ך רקיעים (ח"ב קמז), ולא רצה שום אדם להאמין. בא האר"י הקדוש וקירב הענין קצת אל השכל, והיו בני אדם שהאמינו, אבל היו גם אחרים שלא האמינו. לבסוף, בא הבעש"ט הקדוש ופשט את ידו והראה: הא לכם הרקיעים! אז הבינו הכל מה שאמר רבי שמעון בן יוחאי. כמעט שהספיק מהרצ"ה לסיים את פרשת שיחו, ודבריו התחילו למצוא מסילות בלבו של הגאון. ומיראתו פן ייתפס גם הוא לחסידות, הפסיק את השיחה באמצע, וקם ועזב את החדר ואמר: הבה אברך מפניו, כי עוד מעט ויהפכני לחסיד.

צבי לצדיק

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים זי"ע

נביא אקים להם מקרב אחיהם קמוך ונתתי
דברי בפי ודבר אליהם את כל אשר אצננו
(דברים יח)

סוד הנבואה ורוח הקודש

דע לך אחי, כי הנביא מקודם היה דרכו בקודש והילוכו בקודש בפרישות וקדושה וטהרה ובדיבור הקדושים והצדיקים, עד שנפשו היה תמיד דבוק באור עליון באהבה עזה בלי פירוד, ויש אלף אלפים מדרגות בזה, ואחר כך היה משתמש בקדושה וטהרה באיזה שם משמות הרמים, והיה פותח [את] כל היכולות [ה]עליונים, והיה הולך באור מחשבתו בעולמות עליונים, כי טבע הנשמה לראות בעיניה כל עולמות עד שורש נשמתו אשר משם נחצבה, אלא שהמסך מבדיל, והנשמה הזכה מאירה לאור עיניה כל [ה]היכולות ואורות [ה]עליונים.

ולפעמים כשהיה הרצון העליון לדבר עמו, ואור עליון מעולם אצילות אין בו תפיסה לא במחשבה ולא ברעיון הלב, וכשידבר עם הנביא [היה] בהכרח להתלבש עצמו באיזה לבוש לפי ערך בחינות הנביא, והתלבש עצמו בקול העבר של הנביא בעצמו או של נביאים וצדיקים אחרים, והוא מדבר עם הנביא על ידי קול של עתה היוצא מפי הנביא.

לכן היו הנביאים מדמין 'יד יהוה' (שמות טו, ג) 'עניי השם' (דברים יא, יג), כי אור אלהי שאין בו שום תפיסה ברצונו הפשוט נתלבש בקול העבר של הנביא, וכל קול וקול הוא קומה שלימה. ולכן בעת שהיה הנביא מופשיט עצמו בתכלית ההפשט, והילוכו היה בקודש בעולמות עליונים, ובעת עליות הרצון נתלבש אור אלהי בקול העבר ודיבר עמו ה', והבן. זהו קיצור סוד הנבואה והוא כטיפה מן הים, ועיין בדברי מרן אלהי האר"י ז"ל.

וסוד השגות 'רוח הקודש' הוא הכל כמבואר לעיל, שהיו מופשיטין עצמן בתכלית ההפשט בקדושה וטהרה, והיו הולכין בעולמות עליונים, והיה פותחין ההיכלות עליונים על ידי שמות הקדושים הנודעים להם, ולפעמים היה רוח אלהי מתלבש בהבל העבר של הסוכין ברוח הקודש, ומתלבש בדיבור או בהבל היוצא מפיו בעת הזאת ומדבר בו, וזהו היה מדרגות דוד מלך ישראל שאמר 'נאום הגבר הקם ע"ל' (ש"ב ג, א) סוד הב"ל הנמשך משם ס"ג, 'רוח ה' דיבר [בן] ומלתו על לשונו' (ש"ב ג, א), והבן מאד כי הרבה קיצרתי.

ואחר כך היו צדיקים וקדושים שהלכו בדרך זה, כמו ארבעה [ש]נכנסו לפרדס (גיגה טז), שקידשו וטהרו עצמן ושימשו בשמות הקדושים, ופתחו כל היכלות עליונים בהכרח עם שמות הקדושים, והלכו והשיגו מראות עליונים אורות נשגבים, ומשכו ותיקנו כמה אורות באצילות גם כן, אבל מחמת שהדבר הזה הוא על ידי שימוש בשמות הקדושים יש בזה סכנה עצומה מאוד, כי צריך לזה טהרה וקדושה ולהיות נקי מכל חטא, וטהור מכל טומאה. לכן כשירד רבי חנינא למרכבה, ונגע בו סדין של נדה, פטרוהו מן המרכבה לשלום. וצריך לזה תכלית הזיכוך, לכן הוא סכנה

עצומה שלא יתערב בו חלילה רוח אחרת, והוא סכנה עצומה לגוף ונפש.

ויש דרך אחר בהשגות רוח הקודש, ואמר אליהו: (תרכ"א רב פ"ט) מעיד אני עלי שמים וארץ, אפילו עבד אפילו שפחה, רוח הקודש שורה עליו אם עובד ה'. כי סוד 'רוח הקודש' הוא רוח אלהי, המעורר לכל רוחות ישראל לתורה ועבודה, וכל אחד לפי זכות וצחות נשמתו כך הוא דביקות אלהי בקרבו בהתלהטות הנפש עד כלותו לתורה ועבודה, כל אחד לפי זכות נשמתו מרגיש רוח אלהי בתורה אם כוונתו לשמים.

'היכל הברכה' בראשית דף לא.

מעם שצריך להיות קריאה הכנה לנבואה

סיבת הקריאה נתפרש מלשון הקרואים המזומנים, שהוא הכנת שפע אור אלהי הנשפע מאור אלהי אין סוף, להמשיך את מחשבות הנביא אליו יתברך בתכלית הדביקות והתקשרות והתלהטות, עד שנדבוק דעתו באור אלהי הפשוט. ותיבת הקריאה הוא 'הקורא הדורות מראש' (שע"ה מא, ד), להמשיך לכל אחד שפעו וקיומו לפי השגתו. ותיבת 'קרא' הוא עצם שלימות המוחין בקדושה וטהרה כידוע, עד שנישלה הנביא המנבא בכל כח חלקי נשמתו לפי השגתו ושורשו, ואז נתלבש בו אור אלהי הפשוט על ידי חלקי קול ודיבור שלו ומדבר עמו, כמבואר בהרמב"ם ובשער הנבואה, וידוע לידועין באמת. עיין במדרש ר"מ [זוהר פרשת] ויחי עלה רל"ד.

ולכן הניח בכאן התנא הנחה, הקדים קריאה לדיבור, שעל כל דיבור היה מקודם הכנת אור אלהי, המזמין את הנביא להמשיכו מזה העולם ולהזמין לאור אלהי, עד שנפשוט נפשו מגופו. כי אפילו אצל בלעם הטמא נאמר (מבדר כג, טז) 'ויקרא' שהוא לשון טומאה, שההפשט שלו היה על ידי התדבקות בטומאה כידוע, ומכל שכן להבדיל בין הטמא והטהור, שאצל קדושת הנביא היה אור אלהי מופשיט אותו לתכלית הדביקות.

'עשירית האיפה' דף ד.

כירוח מדרגות נבואה ורוח הקודש כסולת נקיה

קיצור הדברים [הוא]. הנביא מתחילה בא למדרגות רוח הקודש ואחר כך עולה למדרגות נבואה, מתחלה הכין עצמו לדבק בשורש נשמתו ברוב דביקות. ולפי המקום שתיקן שורשו, שם היה הדביקות שלו, ובאמת השורש אמיתי הוא בראש רום אצילות זוהרא עלאה, לכן לא היה רואה דביקות שורשו אלא מרחוק על ידי חכמה, המחיה את כל אצילות...

ואחר כך על ידי יהודים היה מכין לקבל אור והארה מן היו"ד ספירות, מאותו הנקודה אשר שורש נשמתו נאחות, וכפי מעלת מקום מחצבה אשר תיקן מחצב שורשו באיזה עולם, כך יתגדל כח השפע והמשכות אור אלקי חיות אלהות מתוק האור, ובה כמה מדרגות נביאים.

ועל ידי היחוד שמעלה אור יו"ד ספירות לאין סוף, וממשיך להם הארה וחיות אין סוף דרך ירידה עד סופן, ואז הם מאירין לשורש נשמתו כפי שיוכל שאת, ואז מכין להוריד האור והחיות ממדרגה למדרגה עד נפש השכליות שלו, ואז טועם האור, ופניו בוערות כלפידים מרוב האור.

ובזה מופשיט עצמו מכל וכל, ואז רואה היכלות המלאכים במשמרתן, ורואה מראות כמו דניאל, וכל (ה)נביא רואה סיר (עין יפיה א, יג) וצריך לפתרון והוא משיבע בכח שם קדוש שהוא מן הספירה שבאותו מדרגה אל המלאך המושרש, ונחצב משם הממונה על שער ופתח גוף היכל רקיע וחומר, ואז נכנס הנביא מאור לאור עד אור הפנימי של הספירה.

מתחילה נכנס למחיצות ואור המלאכים, ואז רואה כמה מראות הצריכין פתרון, ומייחד אור הספירות, וממשיך הארה גדולה על נפשו ורואה כמה מראות וזהו 'רוח הקודש', עד שמיידח ונכנס אל אור היו"ד ספירות, ורואה השכינה אצילות דרך התלבשות, כל נביא לפי זכות נשמתו רואה זוהר אספקלריא הפנימי שמשם הדיבור, ואז מדבר עמו השם יתברך, ורואה את השם יתברך דרך לבושים, ושומע ומדבר עמו כאשר ידבר איש אל רעהו, לכל אחד לפי זכות נשמתו רואה אספקלריא דנהרא מאור פנים של הזעיר של שית פרקי הנבואה, ושם רואה זוהר מנהרא בסתימו.

ובל זה בינותי בספרים אלא שיש בהם עירבוב, ושלחתי הפסולת שנתערב בהם על ידי אינשי דלא מעלי, וביררתי מדרגות נבואה ורוח הקודש כסולת נקיה ואין עוד, קח בני אמרי וענדם עטרה לראשך.

זוהר ח"ב דף רסז:

דבקות בצדיק זוכים לנבואה

ואתה הקרב אליך וגו' מתוך בני ישראל' (שמות כח, א). למאן דידע לייחד יהודא [זוהר ח"ב קפא]. עד אור אין סוף, להעלות כל היו"ד ספירות ברצון לב אחד עד האין סוף, וימשיך להם הארה חדשה שלא טעמו מעולם, וכאשר ירד האור על ידי דביקות ומסירות נפש להגיע עד שורשו, הם שמחים באור החדש המתוק שהמשיך להם מאור אין סוף, 'המחדש בטובו' בצדיק את כל 'מעשה בראשית', ואז מאירין הספירות מאותו האור אל שורש נשמתו הנאחות ודבוק בהם כפי החלק הראוי מדוד ומשוער, ויכוין להוריד דרך ירידה אור ישר ממדרגה אל מדרגה, עד שיגיע האור והשפע המתוקה וחיות אל נפש השכליות העומדת בגופו, וטועם ממנו אור וחיות בתורה ומצוות, ויראה וישמע ויריה וימלא, 'רוח ה' דיבר בי ומילתו על לשוני' (ש"ב כג, ב). ומוה הענין [הוא] גם נבואה ורוח הקודש, כל אחד לפי זיכוך חומר והשגתו. ומי שאינו יודע מזה, ידבק עצמו בצדיק אמת, ויאיר גם עליו מאורו יתברך, וערב רב שאינם יודעים כלל, ככהמות נדמו הם והדביקים בהם.

זוהר ח"ב דף קמח.

בהכנה זוכים גם עתה לנבואה של בחינת משה רבינו

יש גם עתה [ה]מדברים בנבואה ורוח הקודש על ידי התפשטות הגשמיות, [הוא] ענין נבואה, כי מתלבש בו קול ודיבור שער, ונעשה במדרגות אלהות בין משלו ובין משל אחרים, [ה]מתלבש בקול או דיבור או הבל של עתה, [ה]כיון שהראשון הוא קול או דיבור הוא בחינת נבואה, אע"פ שנתלבש בהבל של עתה. והיות גדול במדרגות הנבואה, הוא קולו של עצמו שעבר בקולו של עתה, והוא בחינת 'משה', וזה הארה בא על ידי [הוא] בטל בעיני עצמו כתולע.

זוהר ח"ב דף קעו.